

37 bodhisatvu ceļi (prakses)

Ngolcu Gjalshe Thogme Zhangpo Rinpoče (1295 – 1369)

Namo Lokešvaraja

Cieņas pilns es klanos ar caur saviem trīs vārtiem (*ķermeņa, runas un prāta*)

Savam augstajam skolotājam un aizstāvim Čenrezingam (*Avolaktiševaram*)

Kurš redzot visu atnākošo un aizejošo fenomenu neesamību,

Savas pūles koncentrē visu dzīvo būtņu labā

Pilnīgie Budas, visu labsajūtu un laimju cēloņi,

Rodas no brīnišķīgo mācību izpildīšanas

Un tas atkarīgs no prakšu zināšanas

Un tā, tālāk Jums sniegšu Bodhisatvu ceļa skaidrojumu.

1. Kad esi saņēmis šo reto brīvības un veiksmes kuģi,
Klausies, domā un meditē neatlaidīgi gan nakti, gan dienu
Lai atbrīvotu sevi un visas citas būtnes no Sansāras cikliskās eksistences okeāna.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš. (Šī ir Bodhisatvu prakse.)

2. Kad esi pieķēries tiem, kurus mīli, tu esi izplūdis kā ūdens,

Ienīstot savus ienaidniekus, Tu dedz kā uguns.
Neziņas tumsībā Tu aizmirsti, ko pieņemt un ko atmet.
Bez nožēlas atstāj dzimto pusi.
– Šis ir Bodhisatvu ceļš.

3. Kad izvairies no vietām ar sliktu slavu, tad postošās emocijas pamazām noplok,
Bez izklaidības, labvēlīgās īpašības pamazām uzplaukst.
Ar skaidru, tīru apziņu, pārlicība par Dharmu kļūst nesatricināma,
Dzīvot vientuļnieka dzīvi.
- Šī ir Bodhisatvu ceļš.

4. Kad mīli kādu, dzīvesbiedri, draugu dārgu, ir neizbēgama šķiršanās,
Smagā darbā gūtā bagātība nāves stundā jāatstāj.
Un mūsu viesis – apziņa vienatnē pamet mūsu ķermeņa viesnīcu,
Atmet dzīves pasaulīgās rūpes.
– Šis ir Bodhisatvu ceļš.

5. Kad paliec sliktā sabiedrībā, tavas trīs aptumšojuma indes nostiprinās,
(*trīs klešas – pieķeršanās, naidis, neziņa*)
Tavas spējas mācīties, analizēt un meditēt pazeminās.
Lai viņu ietekmē nezaudētu savu mīlestības un līdzietības spēju,
Izvairies no sliktiem draugiem.
– Šis ir Bodhisatvu ceļš.

6. Kad esi cienīgu draugu lokā, tavi trūkumi izzūd,
Un tavas labvēlīgās īpašības pieaug, kā aug jauns Mēness.
Lolo garīgo Skolotāju vairāk kā savu ķermeni.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

7. Kad esi pieķēdēts cikliskās eksistences cietumam,
Kāds pasaulīgais Dievs var tevi pasargāt?
Kad meklē glābiņu patvērumā, uz kuru vari paļauties,
Tad pieņem cildenos Trīs Dārgumus (*Buda, Dharma un Sangha*), un Tu nevilsiēs.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

8. Nav izmērojamas zemo pasaulu (*elle, izsalkušo garu un dzīvnieku*) ciešanas,
Piedzimšana tajās- neizbēgams ļauno darbu auglis – māca Tadhagata (*Buda*)
Tad nekad neveic ļaunu, pat par savas dzīvības cenu!
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

9. Kā rāsas lāsīte uz zāles stiebra – triju augstāko pasaulu (*cilvēku, greizsirdīgo dievu un dievu*) baudas,
Kas ilgst vien īsu mirkli, un tad zūd bez pēdām.
Vien Atbrīvošanās bez atgriešanās īstā brīvība, tiecies viss uz to.
- Šis ir Bobhisatvu ceļš.

10. Kad tavas mātes, kuras mīlējušas tevi nesaskaitāmu gadsimtu garumā,
Izjūt ciešanas, tad kāda jēga tavai personīgai laimei?
Tāpēc lai atbrīvotu visas dzīvās būtnes, koncentrējot prātu,
Attīsti altruistiskos centienus (*Bodhičītu*).

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

11. It visas ciešanas dzimst no vēlmes baudīt savus personiskos priekus,
Pilnību sasniegušie Budas dzimst no domas par palīdzību citiem dzīvajiem.
Tāpēc citiem dāvā visu savu laimi,
Apmaiņā saņem viņu ciešanas un neveiksmes.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

12. Pat ja kāds ar alkātības vēlmi spēcīgu,
Laupa Tavu darba augļus, nozog rotas,
Dzīvību savu, visu kas tev dārgs, un savu labvēlību –
Pagātnes, tagadnes un nākotnes, kā velti domās viņam sniedz.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

13. Pat ja asinskārs pūlis, Tevi apvainojis, uz ešafotu Tevi velk,
Kaut notikušajā Tu esi nevainīgs, Tu līdzjūtību sevī saglabā,
Un viņu maldus un ļauno darbu augļus,
Uz sevi uzņemies – šis ir Bodhisatvu ceļš.

14. Pat ja kādi visus iespējamus melus stāsta
Tā, ka sliktā slava par Tevi izplatās trīs tūkstošs pasaulēs,
Turpretī Tu ar mīlošu prātu,
Stāsti par viņa labajām īpašībām – šis ir Bodhisatvu ceļš.

15. Kad Tevi kāds, no rupjiem vārdiem nevairoties
Un visu priekšā norādot uz tavām kļūdām, patiesi vai nepatiesi izsmejot,
Tu cēlā domā stiprinies, ka viņš Tavs garīgais skolotājs,
Ar cieņu pie viņa kājām paklanies.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

16. Pat ja kāds, par kuru rūpējies esi, kā par savu paša bērnu,
Sāk uzskatīt Tevi par savu ļaunāko ienaidnieku,
Neļauj savai mīlai zust, rūpējies par viņu kā gādīga māte
Rūpējas par savu saslimušo bērnu.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

17. Ja kāds Tev līdzvērtīgs, vai mazāk cienījams,
Aiz lepnības sāk Tevi vārdos nomelnot,
Tad turi viņu godā, gluži kā savu garīgo Skolotāju,
Liekot domās viņa tēlu virs savas galvas.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

18. Kaut arī esi nabadzīgs un nepārtraukti pazemots,
Un tavu garu plosa ļaunie dēmoni, bet miesu moka slimība,
Ar bezbailību visas dzīvo būtņu ciešanas, to sāpes,
Slimības uz sevi uzņem nešauboties.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

19. Kaut arī slavens esi kļuvis, un dadzi klanās Tavā priekšā,
Un bagāts esi gluži kā pats Vaišravana (*Meru kalna ziemeļu puses valdnieks*)

Atceries par pasaulīgo veiksmju nepastāvīgumu, to iluzoriskumu,
Un nekļūsti augstprātīgs.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

20. Kamēr apziņā Tavā vēl ir dusmas un naids – ienaidnieks iekšējais,
Lai arī šķiet, ka ārējos ienaidniekus esi veicis, to skaits tik turpina augt,
Tad ar savas apziņas mīlestības un līdzietības kareivjiem,
Savu nemierīgo prātu nomierini.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

21. Jutekliskās baudas baudīt – tas ir kā slāpju mocītam dzert sāļo jūras ūdeni,
Jo vairāk dzersi to, jo vairāk Tevi mocīs slāpes.

Atsakies šai pašā brīdī no visām mānīgi pievilcīgām lietām,
Kas, rada Tevī iekāres pilno pieķeršanos.

- šis ir Bodhisatvu ceļš.

22. Visa redzamā fenomenu pasaule, ir tikai mūsu apziņas projekcija,
Tavs prāts sākotnēji brīvs no izdomātām ekstremālām galējībām

To saprotot, savā prātā pēc melīgām pazīmēm
Zīmes neiedali objektā un subjektā.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

23. Kad esi sastapis sev pievilcīgu, patīkamu objektu,

Tad zini, to redzam kā skaistu, bet tas ir tukšs kā vasaras varavīksne.

Neuzskati to par reālu un atbrīvojies no pieķeršanās.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

24. Visas ciešanu formas – tās ir kā sapnis par Tava dēla nāvi,

Ja iluzorās parādības uztveri kā patiesas – tas nomoka un nomāc.

Tāpēc, kad sākušās nedienas, nelabvēlīgi apstākļi,

Kā iluzoru sapni vēro tos.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

25. Kad vēlies sasniegt Apskaidrību, esi gatavs mērķim cēlam dzīvību pat ziedot,
Nemaz nerunājot par pasaulīgu mantu, lietām ārējām.

Tad negaidot atzinību, negaidot karmisko augļu balvu,

Cēlsirdīgi praktizē Devību.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

26. Bez tikumības, ar zemu morāli nespēsi sasniegt labklājības augļus,

Kā joks tad liksies solījums palīdzēt citām būtnēm.

Tāpēc atsakies no sansāras kaislību postošā vilinājuma,

It visā nevainojamu ētisku, morāli ievēro.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

27. Bodhisatvas, kuri vēlas labvēlīgās, tikumiskās īpašības vairot,

Ļaudarus savus kā dārgus draugus uzlūko.

Tāpēc sevī pacietību attīsti, pret ļauniem uzbrukumiem,

Bez naida, miermīlību pretī liec.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

28. Pat Šravaki un Pratjebudas, kuri vēlas sasniegt tikai savu personisko brīvību,
Pēc mērķa tiecas centīgi, gluži kā dzēšot uguni virs savām galvām.
Tad visu dzīvo būtņu atbrīvošanas Ceļā centies nepaguris,
Ar prieku enerģiski strādā.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

29. Izprotot, ka aptumšotās apziņas klešas (*piesārņotās vēlmes*) tiek sagrautas,
Attīstot vīpašjanu (*analītisko meditāciju*) un šamadhi (*stabilizējošo meditāciju*).
Attīsti koncentrāciju, kas pārāka par bezformas pasaules (*augstākā pasaule*)
četriem līmeņiem (*meditatīvās koncentrēšanās pakāpes*).
Centies Dhjanas (*meditatīvā koncentrēšanās*) stabilitāti iegūt.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

30. Kurš attīstījis tikai piecas sākotnējās paramitas (*pilnības*) bet bez pradžņas
(*transcendentāls viedums*) gudrības,
Nevar sasniegt Apskaidrību (*Budas apziņas stāvokli*).
Iepazinis triju komponentu (*darbības subjekts, darbības adresāts, darbība*)
bezpatību, to nekonceptualitāti,
Centies Gudrību līdz pilnībai attīstīt.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

31. Ja Tu neanalizē savas kļūdas, savus grēkus neatzīsti,
Tad kaut līdzinies Dharmas ceļa praktiķim, tāds neesi.
Tāpēc vienmēr atzīsti un labo savas kļūdas,
Un prātu attīri no maldiem kaitīgiem.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

32. Ja kāds pakļaujoties traucējošo, aptumšoto emociju saindētajai ietekmei,
Sāks vērot un pelt kāda Bodhisatvas kļūdas,
Tad pazaudēsi savu labo slavu, un vājš pats kļūsi. Tādēļ neuzskaiti brāļu kļūdas,
Kuri seko Lielā Rata (*Mahajana*) ceļam.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

33. Kad dzenās pēc uzslavām un balvām, iekārei pakļaujās, ķildas veicina,
Un iznīcina spēju klausīties, analizēt un meditēt.
Tāpēc atteicies no devīga labvēļa un draugu mājām,
No pieķeršanās radiem izlēmīgi atsakies!
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

34. Rupji vārdi uztrauc citu cilvēku prātus,
Un sliktas runas ir iemesls Bodhisatvu ceļa pazaudēšanai.
Tāpēc atsakies no vārdiem kaitīgiem, izteicieniem vulgāriem,
Savā runā esi godbijīgs un taktisks.
- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

35. Kuram pierastās traucējošās emocijas stingri pieaugušas, tās grūti apturēt,
Pat pielietojot pareizos līdzekļus, grūti sasniegt Apskaidrību.
Tad ar pretindes aso zobenu, iznīcīni traucējošās emocijas, iznīcīni pieķeršanos.
Uzreiz, līdzko tādas parādās, esi uzmanīgs un modrs.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

36. Un apkopojot, uzmanīgumu un vērīgumu nezaudē,
Vienmēr un visur esi modrs, apzinies ik brīdi, kam pievēršas Tavs prāts.
Ar pastāvīgu uzmanību un vērīgumu,
Sniedz labumu visām dzīvajām būtnēm.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

37. Lai pārtrauktu neskaitāmo dzīvo būtņu ciešanas,
Izproti, ka trīs sfēras nav patiesi eksistējošas,
Uzkrātos labvēlīgos sasniegumus ziedo
Visu dzīvo būtņu atbrīvošanai.

- Šis ir Bodhisatvu ceļš.

Visiem, kuri vēlas apgūt Bodhisatvu ceļu,
Esmu uzrakstījis Trīsdesmit septiņas Bodhisatvu prakses.
Ar uzticību norādījumiem sekojiet,
Un Sutru, Tantras, Šastru (*traktātu*) mācībai.

Lai arī rindas nav poētiskas, estētu gaumei tīkamas,
Tas manu vājo spēju, izglītības trūkuma dēļ,
Es paļāvos uz Sutru mācību un Pilnību sasniegušo vārdiem,
Ticu, darbs par Bodhisatvu praksēm brīvs no postošām kļūdām.

Taču, Bodhisatvu veikumi ir tik diženi un lieliski,
Ka grūti izprotami cilvēkam ar manām ierobežotajām spējām,
Es lūdzu godājamies piedot manas kļūdas,
Kā pretrunas un nekonsekvenci.

Lūdzos, lai ar šo vārdu uzkrātajiem labajiem nopelniem, it visas dzīvās būtnes,
Kuras maldās Samsārā, iegūtu altruistisko motivāciju censties atbrīvoties.
Un kļūtu visas kā Dharmas aizstāvis Čenrezings (*Avolaktiševara*),
Kurš neiekrīt nekādās galējībās - ne Samsārā, ne Nirvānā.